

TRƯỜNG TIỂU HỌC NGUYỄN TẮT THÀNH
Tổ chuyên môn : 5

MA TRẬN ĐỀ CUỐI NĂM 2023-2024
MÔN: TIẾNG VIỆT

CHỦ ĐỀ Mạch KT, KN		MỨC 1		MỨC 2		MỨC 3		MỨC 4		TỔNG	
		TN	TL	TN	TL	TN	TL	TN	TL	TN	TL
ĐỌC THÀNH TIẾNG	Số điểm	Học sinh bốc thăm và đọc một đoạn trong các bài tập đọc ngoài SGK, trả lời câu hỏi về nội dung: 3,0									
ĐỌC HIỂU VĂN BẢN: - Xác định được hình ảnh, nhân vật, chi tiết có ý nghĩa trong bài đọc. - Hiểu nội dung và ý nghĩa của bài đọc - Giải thích được chi tiết trong bài bằng suy luận trực tiếp. - Nhận xét được hình ảnh, nhân vật hoặc chi tiết trong bài đọc; biết liên hệ những điều đọc được với bản thân và thực tế.	Số câu	2		2			1		1	4	2
	Câu số	1,2		3,4			5		6		
	Số điểm	1,5		1,0			1,0		1,0	2,0	2,0
Kiến thức Tiếng Việt - Hiểu được nghĩa và sử dụng được một số từ ngữ, tục ngữ thuộc các chủ điểm đã học - Hiểu được tác dụng của dấu phẩy, dấu gạch ngang, dấu ngoặc kép. Nhận biết được câu ghép và cách nối các vế câu ghép; nắm được cách liên kết các câu trong bài bằng từ ngữ nối - Bước đầu cảm nhận được cái hay của những câu văn giàu cảm xúc, gợi tả, gợi cảm để viết được những câu văn hay	Số câu	1		1			1		1	2	2
	Câu số	7		8			9,10				
	Số điểm	0,5		0,5			2,0			1,0	2,0
TỔNG	Số câu	4		3			3		1	6	4
	Số điểm	2		1,5			3,0		1,0	3,0	4,0

I. Kiểm tra đọc: (10 điểm)

A. Đọc thành tiếng: (3 điểm)

HS bốc thăm bài tập đọc và trả lời câu hỏi về nội dung bài.

- Bình nước và con cá vàng
- Trường Sa biển có hai màu
- An-mi Rô-dơ
- 5 cây số và rất nhiều yêu thương
- Đường đua của niềm tin
- Chiếc bi đồng của ông tôi

B. Đọc hiểu (7 điểm): Đọc bài văn sau:

TRÁI TIM NGƯỜI MẸ

Một cây Bạch Dương xinh đẹp sống trong rừng cùng ba đứa con gái bé bỏng của mình – ba cây Bạch Dương Con non nớt, khẳng khiu. Những ngày giá rét, Bạch Dương Mẹ xoè cành, xoè lá che mưa, che gió cho con. Ngày nóng, mẹ lại xoè bóng mát che nắng, bảo vệ con mình. Ba cây Bạch Dương Con lớn rất nhanh và lúc nào cũng vui tươi. Ở bên mẹ, chúng chẳng biết thế nào là lo sợ cả.

Một hôm, cơn mưa dông rất lớn ập tới khu rừng. Sấm sét đùng đùng, chớp giật chớp nhoáng cả bầu trời. Ba cây Bạch Dương Con run rẩy vì hoảng sợ. Bạch Dương Mẹ xoè cành ôm ba đứa con vào lòng và dỗ dành: “ Các con đừng sợ! Sấm sét không nhìn thấy các con đâu, cành của mẹ che kín hết rồi. Mẹ là cây cao nhất trong khu rừng này mà! ”. Nhưng Bạch Dương Mẹ chưa kịp nói hết câu thì một tiếng nổ chói tai vang lên. Tia sét đã đánh trúng Bạch Dương Mẹ, đốt cháy sém cả thân cây. Vẫn nhớ phải bảo vệ các con nên Bạch Dương Mẹ cố hết sức để không bốc cháy. Mưa rào xối xả, gió mạnh gào rít nhưng Bạch Dương Mẹ vẫn cố đứng vững. Không một phút nào Bạch Dương Mẹ không nhớ bảo vệ các con mình. Không một phút nào mẹ quên xoè cành ôm chặt các con. Chỉ đến khi cơn dông hung tợn đã qua, gió đã thôi gầm rú, ánh nắng đã tràn về thì thân Bạch Dương Mẹ mới chịu gục ngã. Khi ngã, Bạch Dương Mẹ vẫn cố thì thầm: “ Các con đừng sợ, mẹ không bỏ các con đâu. Tia sét không đánh nổi trái tim mẹ, trái tim mẹ vẫn còn nguyên lành. Thân cây bị đổ của mẹ sẽ bị rêu cỏ phủ đầy nhưng trái tim mẹ thì không bao giờ ngừng đập, không bao giờ...”. Nói đến đây, thân cây mẹ đổ gục xuống nhưng không hề làm gãy cành lá của ba đứa con mình.

Từ đó đến nay, xung quanh gốc cây đổ là ba cây Bạch Dương khoẻ mạnh, tốt tươi. Bên cạnh đó, một thân cây nằm trên mặt đất, cỏ và rêu phủ đầy. Nếu các bạn có dịp đến nơi ấy trong khu rừng, xin hãy ngồi nghỉ trên cây đó - nó mềm mại đến kì lạ! Sau đó, bạn hãy nhắm mắt lại và lắng nghe. Rất có thể bạn sẽ nghe thấy tiếng trái tim đang đập trong đó. Trái tim người mẹ.

(Ngô Linh Nga)

Khoanh vào chữ cái trước câu trả lời đúng nhất hoặc thực hiện theo yêu cầu:

M1-Câu 1 (0,5đ). Trong rừng, Bạch Dương Mẹ sống cùng ai?

- A. Sống cùng các loài cây cỏ thụ.
- B. Sống cùng ba cô con gái bé bỏng của mình.
- C. Sống cùng ba cô con gái thông minh dũng cảm.
- D. Sống một mình.

M1-Câu 2 (0,5). Bạch Dương Mẹ đã chăm sóc con như thế nào?

- A. Cây Bạch Dương Mẹ làm cho các con chẳng biết thế nào là lo sợ cả.

- B. Bạch Dương Con lớn nhanh và lúc nào cũng vui tươi.
- C. Ngày rét, ngày nóng, Bạch Dương Mẹ đều xòe cành, xòe lá che cho con.
- D. Bạch Dương Mẹ lúc nào cũng ôm ấp các con.

M2 - Câu 3 (0,5). Bạch Dương Mẹ đã làm gì để bảo vệ các con trong cơn dông tố?

- A. Bạch Dương mẹ đã xòe cành ôm chặt, bảo vệ các con.
- B. Bạch Dương Mẹ bảo các con nép vào thân cây của mình.
- C. Bạch Dương Mẹ cùng ba đưa con chống lại cơn dông tố.
- D. Bạch Dương Mẹ bảo các con hãy vươn cao chống đỡ với mưa, gió.

M2- Câu 4 (0,5đ). Tuy bị sét đánh trúng nhưng Bạch Dương Mẹ vẫn cố gắng để không bị gục ngã? Vì sao?

- A. Vì Bạch Dương Mẹ muốn được sống tiếp.
- B. Vì Bạch Dương Mẹ lúc nào cũng nhớ phải bảo vệ con.
- C. Vì muông thú trong rừng cũng cần Bạch Dương Mẹ.
- D. Vì Bạch Dương Mẹ nghĩ: các con phải có mẹ thì mới sống tiếp được.

M3-Câu 5 (1đ): Nội dung câu chuyện trên nói về điều gì ?

M4-Câu 6 (1đ): Dựa vào nội dung bài, em hãy viết 1-2 câu để bày tỏ tình cảm của em dành cho người đã sinh ra và chăm sóc em.

M1-Câu 7. (0,5đ): Dấu phẩy trong câu: "*Sấm sét ùng ùng, chớp giật chớp nhoáng cả bầu trời.*" có tác dụng gì?

- A. Ngăn cách các bộ phận cùng chức vụ trong câu.
- B. Ngăn cách trạng ngữ với chủ ngữ và vị ngữ.
- C. Ngăn cách các vế trong câu ghép.
- D. Ngăn cách các vế trong câu đơn.

M1-Câu 8 (0,5đ): Các câu "*Các con đừng sợ, mẹ không bỏ các con đâu. Tia sét không đánh nổi trái tim mẹ, trái tim mẹ vẫn còn nguyên lành.*" được liên kết với nhau bằng cách nào?

- A. Thay thế từ ngữ.
- B. Dùng từ ngữ nối.
- C. Lặp lại từ ngữ.
- D. Lặp lại từ ngữ và dùng từ ngữ nối.

M2-Câu 9 (1đ): Dòng nào dưới đây viết sai quy tắc viết hoa?

- A. Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- B. Kỉ niệm chương Vì sự nghiệp Bảo vệ, Chăm sóc trẻ em.
- C. Tổ chức Y tế Thế Giới.
- D. Huân chương Độc lập hạng Nhất.

Viết lại cho đúng tên cơ quan tổ chức đó:

M3-Câu 10 (1đ). Em hãy đặt một câu ghép biểu thị mối quan hệ quan hệ tăng tiến, nói về tình cảm gia đình.

II. Kiểm tra viết

1. **Chính tả:** (Nghe -viết) (2 điểm)

Bài viết: Hương làng

2. **Tập làm văn** (8đ)

Chọn 1 trong 2 đề sau:

a) Viết bài văn tả quang cảnh trường em trước buổi học.

b) Tả một người thân hoặc một người quen của em đang làm việc.

ĐÁP ÁN MÔN TIẾNG VIỆT

A. Kiểm tra đọc hiểu:

Câu 1 (0,5đ)	Câu 2 (0,5đ)	Câu 3 (0,5đ)	Câu 4 (0,5đ)	Câu 7 (0,5đ)	Câu 8 (0,5đ)	Câu 9 (1đ)
B	C	A	B	C	C	C. Viết đúng: Tổ chức Y tế Thế giới.

Câu 5 (1đ): Nội dung câu chuyện trên nói về: Người mẹ luôn luôn che chở, bảo vệ cho những đứa con của mình đến hơi thở cuối cùng, kể cả hi sinh bản thân mình.

Câu 6 (1đ): HS tự viết

VD: Mẹ là người phụ nữ vĩ đại nhất trong cuộc đời. Mẹ chăm sóc, yêu thương con vô điều kiện, luôn dành cho con những điều tốt đẹp nhất.

Câu 10 (1đ): HS tự đặt câu

B. Kiểm tra viết

1. Chính tả:

Bài viết: Hương làng

Chiều chiều hoa thiên lí cứ thoảng nhẹ đầu đây, lọc qua không khí rồi bay nhẹ đến, rồi thoảng cái lại bay đi. Tháng ba, tháng tư hoa cau thơm lạ lùng. Tháng tám, tháng chín hoa ngâu cứ nồng nàn những viên trứng cua tí tẹo, ẩn sau tầng lá xanh rậm rạp. Tưởng như có thể sờ được, nắm được những làn hương ấy.

Ngày mùa, mùi thơm từ đồng thơm vào, thơm trên đường làng, thơm ngoài sân đình, sân hợp tác, thơm trên các ngõ. Đó là hương cốm, hương lúa, hương rom rạ, cứ muốn căng lồng ngực ra mà hít thở đến no nê, giống như hương thơm từ nồi cơm gạo mới, mẹ bắc ra và gọi cả nhà ngồi vào quanh mâm.

(Theo Bằng Sơn)

***Yêu cầu:**

- Tốc độ đạt yêu cầu: 0,5 điểm
- Chữ viết rõ ràng, viết đúng chữ, cỡ chữ: 0,5 điểm
- Viết đúng chính tả (không mắc quá 5 lỗi): 0,5 điểm
- Trình bày đúng quy định, viết sạch, đẹp: 0,5 điểm
- Mỗi lỗi chính tả trong bài viết (sai, lẫn phụ âm đầu hoặc vần, thanh; không viết hoa đúng quy định...) trừ 0,2 điểm.

2. Tập làm văn (8đ)

Đề a. Viết bài văn tả quang cảnh trường em trước buổi học

***Yêu cầu:**

- Viết đúng kiểu bài văn tả cảnh.
- Bài viết có độ dài khoảng 15 câu, đủ 3 phần (mở bài, thân bài, kết bài); nội dung bám sát yêu cầu đề, miêu tả được một vài nét nổi bật, rõ vẻ đẹp của cảnh được tả; bộc lộ được tình cảm yêu quý, gắn bó với cảnh đẹp.
- Diễn đạt rõ ý, không mắc lỗi về dùng từ, đặt câu, chính tả
- Bài làm đạt những yêu cầu nêu trên có thể ghi tối đa 8 điểm. Tùy theo hạn chế trong bài làm, có thể đánh giá các mức còn lại.

Đề b. Em hãy tả một người thân hoặc một người quen của em đang làm việc.

*Yêu cầu:

– Viết được một bài văn tả người đang làm việc có đủ 3 phần (phần mở bài, thân bài, kết bài) đúng yêu cầu thể loại văn tả người đã học, độ dài bài viết từ 15 câu trở lên.

- Bài viết có sự sáng tạo, có sử dụng một số biện pháp nghệ thuật như so sánh, nhân hoá

- Bài viết không bị sai lỗi chính tả. Viết câu đúng ngữ pháp, dùng từ đúng.

- Chữ viết trình bày sạch đẹp, câu văn rõ ràng, mạch lạc

* Điểm thành phần được chia như sau:

+ MB: 1 điểm.

+ TB: 4 điểm (nội dung: 1.5đ; kĩ năng: 1.5 đ; cảm xúc: 1đ).

+ KB: 1 điểm.

+ Chữ viết, chính tả: 0,5 điểm.

+ Dùng từ, đặt câu: 0,5 điểm.

+ Sáng tạo: 1 điểm.

*Lưu ý : Độ dài bài viết từ 15 câu trở lên, đúng với yêu cầu của đề.

Duyệt của BGH

Người ra đề

Nguyễn Duy Thế

Nguyễn Thị Bích Hiền

TRƯỜNG TH NGUYỄN TẤT THÀNH

Họ và tên:

Lớp: 5.....

BÀI KIỂM TRA CUỐI NĂM

Năm học 2023 - 2024

Môn: **TIẾNG VIỆT**

Thời gian: 70 phút (không kể thời gian phát đề)

Điểm	Nhận xét của giáo viên

I. Kiểm tra đọc: (10 điểm)

A. Đọc thành tiếng: (3 điểm)

HS bốc thăm bài tập đọc và trả lời câu hỏi về nội dung bài.

- Bình nước và con cá vàng
- Trường Sa biển có hai màu
- An-mi Rô-dơ
- 5 cây số và rất nhiều yêu thương
- Đường đua của niềm tin
- Chiếc bi đông của ông tôi

B. Đọc hiểu (7 điểm): Đọc bài văn sau:

TRÁI TIM NGƯỜI MẸ

Một cây Bạch Dương xinh đẹp sống trong rừng cùng ba đứa con gái bé bỏng của mình – ba cây Bạch Dương Con non nớt, khẳng khiu. Những ngày giá rét, Bạch Dương Mẹ xoè cành, xoè lá che mưa, che gió cho con. Ngày nóng, mẹ lại xoè bóng mát che nắng, bảo vệ con mình. Ba cây Bạch Dương Con lớn rất nhanh và lúc nào cũng vui tươi. Ở bên mẹ, chúng chẳng biết thế nào là lo sợ cả.

Một hôm, cơn mưa dông rất lớn ập tới khu rừng. Sấm sét đùng đùng, chớp giật chớp nhoáng cả bầu trời. Ba cây Bạch Dương Con run rẩy vì hoảng sợ. Bạch Dương Mẹ xoè cành ôm ba đứa con vào lòng và dỗ dành: “ Các con đừng sợ! Sấm sét không nhìn thấy các con đâu, cành của mẹ che kín hết rồi. Mẹ là cây cao nhất trong khu rừng này mà! ”. Nhưng Bạch Dương Mẹ chưa kịp nói hết câu thì một tiếng nổ chói tai vang lên. Tia sét đã đánh trúng Bạch Dương Mẹ, đốt cháy sém cả thân cây. Vẫn nhớ phải bảo vệ các con nên Bạch Dương Mẹ cố hết sức để không bốc cháy. Mưa rào xối xả, gió mạnh gào rít nhưng Bạch Dương Mẹ vẫn cố đứng vững. Không một phút nào Bạch Dương Mẹ không nhớ bảo vệ các con mình. Không một phút nào mẹ quên xoè cành ôm chặt các con. Chỉ đến khi cơn dông hung tợn đã qua, gió đã thôi gầm rú, ánh nắng đã tràn về thì thân Bạch Dương Mẹ mới chịu gục ngã. Khi ngã, Bạch Dương Mẹ vẫn cố thì thầm: “ Các con đừng sợ, mẹ không bỏ các con đâu. Tia sét không đánh nổi trái tim mẹ, trái tim mẹ vẫn còn nguyên lành. Thân cây bị đổ của mẹ sẽ bị rêu cỏ phủ đầy nhưng trái tim mẹ thì không bao giờ ngừng đập, không bao giờ...”. Nói đến đây, thân cây mẹ đổ gục xuống nhưng không hề làm gãy cành lá của ba đứa con mình.

Từ đó đến nay, xung quanh gốc cây đổ là ba cây Bạch Dương khoẻ mạnh, tốt tươi. Bên cạnh đó, một thân cây nằm trên mặt đất, cỏ và rêu phủ đầy. Nếu các bạn có dịp đến nơi ấy trong khu rừng, xin hãy ngồi nghỉ trên cây đó - nó mềm mại đến kì lạ! Sau đó, bạn hãy nhắm mắt lại và lắng nghe. Rất có thể bạn sẽ nghe thấy tiếng trái tim đang đập trong đó. Trái tim người mẹ.

(Ngô Linh Nga)

Khoanh vào chữ cái trước câu trả lời đúng nhất hoặc thực hiện theo yêu cầu:

Câu 1 (0,5đ). Trong rừng, Bạch Dương Mẹ sống cùng ai?

- A. Sống cùng các loài cây cỏ thụ.
- B. Sống cùng ba cô con gái bé bỏng của mình.
- C. Sống cùng ba cô con gái thông minh dũng cảm.
- D. Sống một mình.

Câu 2 (0,5đ). Bạch Dương Mẹ đã chăm sóc con như thế nào?

- A. Bạch Dương Mẹ làm cho các con chẳng biết thế nào là lo sợ cả.
- B. Bạch Dương Con lớn nhanh và lúc nào cũng vui tươi.
- C. Ngày rét, ngày nóng, Bạch Dương Mẹ đều xòe cành, xòe lá che cho con.
- D. Bạch Dương Mẹ lúc nào cũng ôm ấp các con.

Câu 3 (0,5đ). Bạch Dương Mẹ đã làm gì để bảo vệ các con trong cơn dông tố?

- A. Bạch Dương mẹ đã xòe cành ôm chặt, bảo vệ các con.
- B. Bạch Dương Mẹ bảo các con nép vào thân cây của mình.
- C. Bạch Dương Mẹ cùng ba đưa con chống lại cơn dông tố.
- D. Bạch Dương Mẹ bảo các con hãy vươn cao chống đỡ với mưa, gió.

Câu 4 (0,5đ). Vì sao tuy bị sét đánh trúng nhưng Bạch Dương Mẹ vẫn cố gắng để không bị gục ngã?

- A. Vì Bạch Dương Mẹ muốn được sống tiếp.
- B. Vì Bạch Dương Mẹ lúc nào cũng nhớ phải bảo vệ con.
- C. Vì muông thú trong rừng cũng cần Bạch Dương Mẹ.
- D. Vì Bạch Dương Mẹ nghĩ: các con phải có mẹ thì mới sống được.

Câu 5 (1đ). Nội dung câu chuyện trên nói về điều gì?

.....

.....

.....

Câu 6 (1đ). Dựa vào nội dung bài, em hãy viết 1-2 câu để bày tỏ tình cảm của em dành cho người đã sinh ra và chăm sóc em.

.....

.....

.....

Câu 7 (0,5đ). Dấu phẩy trong câu: "*Sấm sét ùng ùng, chớp giật chớp nhoáng cả bầu trời.*" có tác dụng gì?

- A. Ngăn cách các bộ phận cùng chức vụ trong câu.
- B. Ngăn cách trạng ngữ với chủ ngữ và vị ngữ.
- C. Ngăn cách các vế trong câu ghép.
- D. Ngăn cách các vế trong câu đơn.

Câu 8 (0,5đ). Các câu "*Các con đừng sợ, mẹ không bỏ các con đâu. Tia sét không đánh nổi trái tim mẹ, trái tim mẹ vẫn còn nguyên lành.*" được liên kết với nhau bằng cách nào?

- A. Thay thế từ ngữ.
- B. Dùng từ ngữ nối.
- C. Lặp lại từ ngữ.
- D. Lặp lại từ ngữ và dùng từ ngữ nối.

Câu 9 (1đ). Dòng nào dưới đây viết sai quy tắc viết hoa?

- A. Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- B. Kỉ niệm chương Vì sự nghiệp Bảo vệ, Chăm sóc trẻ em.
- C. Tổ chức Y tế Thế Giới.
- D. Huân chương Độc lập hạng Nhất.

dào tôm cá. Hoàng hôn nhuộm rắng cam đỏ rực biển chiều, lấp lánh hàng đàn cá chuồn búng mình ngoạn mục trên mặt sóng lô xô...

Đi với hai màu biển là hàng trăm đảo nổi đảo chìm của quần đảo Trường Sa trải dài trên vùng biển rộng gần 200.000km². Thiên nhiên đảo nổi thật bình yên với bạt ngàn rừng cây xanh chắn gió, ngan ngát muôn loài hoa dại và những chú chim én bay là là mặt đất rất dạn hơi người. “Trùm” cây xanh ở Trường Sa là họ hàng nhà phong ba bão táp có tán rộng; lá to, dày; hoa trắng li ti ken dày quanh cuống lá. Cây phong ba mọc khắp nơi, làm “người hùng” trên bãi chắn sóng, toả bóng mát nơi thao trường, là dáng xanh duyên dáng trong doanh trại bộ đội, xoè tán chỡ che cho trẻ con trên đảo chơi lò cò, bắn bi, đuổi bắt...

Đảo nổi Sơn Ca ngày đầu hè vàng ruộm ánh nắng bên giàn mướp trĩu trái có đàn bướm trắng chấp chới bay, người lính trẻ đầu đầy vừa hát nghêu ngao vừa lau súng. Doanh trại kiên cố hoặc nguyên sơ trên đảo chìm đều có nhiều lính trẻ đang sống và làm việc. Những chàng trai trẻ mắt sáng môi tươi vào đời phơi phới một tình yêu.

Trường Sa xa ngái nhưng cũng thật gần trong những ai đã một lần đặt chân đến đảo nổi đảo chìm lô xô sóng bạc.

Ở nơi xa ấy, giữa tiếng gà gáy trưa bên triền cát tím màu hoa muống biển, có những người lính dãi dầu nắng mưa căng mình giữ đảo. Ở nơi xa ấy, nơi bọn trẻ hồn nhiên rượt đuổi nhau quanh cột mốc chủ quyền biển đảo, là sự sống nghiêng mình kính cẩn trước một tình yêu bất biến. Ở nơi xa ấy, nơi chót vót những ngọn đèn biển chong mình thao thức, có dải mây trời vắt ngang để minh chứng rằng sông núi nước Nam...

(Nguyễn Thu Trân)

Câu hỏi

Câu 1. Hai màu nước biển ở Trường Sa là màu gì?

Câu 2 : Cây phong ba ở Trường Sa có tác dụng gì?

Câu 3 : Hình ảnh nào ở Trường Sa gần gũi , quen thuộc với cuộc sống người dân ở đất liền?

Câu 4 : Ở đoạn cuối bài, tác giả đã cố ý lặp từ ngữ “Ở nơi xa ấy” vào mỗi đầu câu với mục đích muốn nhấn mạnh những nội dung nào trong câu?

BÀI ĐỌC 2:

CHIẾC BI ĐÔNG CỦA ÔNG TÔI

Ông tôi có một cái bi đông đựng nước được dùng từ “ngày xưa ngày xưa”, tức là từ khi chưa có tôi. Đạo ấy ông đi bộ đội, hành quân dọc dãy núi Trường Sơn vào miền Nam đánh Mĩ. Ông bảo cái bi đông ấy đã từng theo ông như hình với bóng: lúc xông ra trận, khi ở trong hầm, lại cả lúc xem văn công bộ đội biểu diễn nữa...

Giờ thì cái bi đông ấy đã cũ lắm rồi. Nó to như quả dứa nhưng tròn dẹt, đựng được đến hơn một lít nước. Cái vỏ bằng nhôm cứng của nó được sơn màu xanh lá cây, nhiều chỗ đã móp mép, lộ ra màu bạc xỉn của nhôm. Cái nắp nhựa rất cứng có một sợi dây xích nhỏ buộc chặt vào cổ bi đông, ông bảo để nó khỏi rơi mất. Khi mời ai uống nước, cái nắp nhựa sẽ trở thành một cái cốc, rất tiện. Bao bọc bên ngoài “quả dứa dẹt” ấy là một cái giỏ đeo đan bằng những sợi dây dù, có quai dài đủ vắt qua vai. Những sợi dây cũng màu xanh lá cây, tuy đã sờn nhưng còn rất bền chắc. Những lúc ông treo cái bi đông trên tường, tôi cứ hình dung ra quả thị nằm trong cái túi lưới xinh xắn của chị Thắm. Chỉ khác là quả thị thì màu vàng...

Có lần tôi hỏi ông :

– Ông ơi, ông thích màu xanh lá cây lắm à ?

Ông tôi mỉm cười :

– Thích cháu ạ. Nhưng cái bi đông này phải sơn màu lá cây là để nó lẫn với màu quân phục, lẫn với lá rừng, che mắt thằng giặc !

Lại có lần được ông đèo đi chơi xa, lúc hai ông cháu trú nắng bên đường, tôi mân mê cái bi đông và chợt phát hiện bên sườn nó có một lỗ thủng bằng hạt ngô đã được hàn rất khéo. Tôi chưa kịp hỏi thì ông đã giải thích :

– Cái bi đông này đã cứu ông khỏi bị thương đấy. Trong một trận chiến đấu, một mảnh đạn văng vào người ông, may quá nó lại găm đúng vào cái bi đông ông đeo bên người. Ông không việc gì, nhưng nó thì “bị thương”.

Ồ thế mà mãi bây giờ ông mới kể ! Nhưng cũng từ đấy, tôi đã hiểu vì sao ông tôi lại nâng niu cái bi đông cũ đến thế. Ông nghỉ hưu đã lâu, nhưng ông vẫn dùng nó để đựng nước uống mỗi khi ra đồng hoặc lúc có việc đi xa. Về nhà ông lại treo ngay ngắn ở đầu giường, như chị Thẩm vẫn thích thú treo quả thị hay trái ổi trước bàn học...

(Hồ Thị Mai Quang)

Câu hỏi

Câu 1. Bạn nhỏ đã tả chiếc bi đông bằng những chi tiết nào ?

Câu 2. Bạn nhỏ trong bài đã so sánh chiếc bi đông của ông mình với vật gì ?

Câu 3. Vì sao ông bạn nhỏ lại nâng niu cái bi đông cũ đến thế ?

Câu 4. Câu chuyện muốn nói với em điều gì ?

BÀI ĐỌC 3:

AN-MI RÔ-ĐƠ

Khi còn đến hai tháng trước lễ Giáng sinh, cô con gái An-mi Rô-đơ 9 tuổi của chúng tôi mới bảo rằng cô bé muốn có một chiếc xe đạp mới. Nhưng gần đến Giáng sinh, dường như cô bé quên bằng ước muốn đó. Chúng tôi mua cho cô bé bộ búp bê Bảo mẫu – món đồ chơi đang rất thịnh hành, cùng với một căn nhà búp bê. Thế nhưng, trái với suy nghĩ của chúng tôi, trước Giáng sinh hai ngày, An-mi Rô-đơ vẫn bày tỏ rằng cô bé thích chiếc xe đạp hơn bất cứ thứ đồ chơi nào khác trên đời.

Lúc đó đã quá trễ, với hàng trăm thứ cần phải chuẩn bị cho bữa tiệc Giáng sinh và mua những món quà vào phút cuối, chúng tôi không còn thời gian để chọn mua một chiếc xe đạp đúng như mong muốn cho An-mi Rô-đơ. Thế là, vào 9 giờ tối đêm Giáng sinh, khi An-mi Rô-đơ và em trai Đi-lăn 6 tuổi đã nằm cuộn tròn yên ấm trong chăn, cả hai vợ chồng tôi vẫn còn thao thức vì ước muốn của con gái. Chúng tôi cảm thấy như có lỗi vì đã làm con mình thất vọng.

– Hay là anh sẽ nặn một chiếc xe đạp bằng đất sét và viết một mảnh giấy nói rằng : Con sẽ có thể đổi chiếc xe bằng đất sét này để lấy một chiếc xe đạp thật sự ? – Chồng tôi đề nghị.

Có thể đó là một cách hay vì xe đạp là một món hàng khá khó mua và cô bé cũng đã là một “người lớn” không còn mè nheo đòi quà. Thế là chồng tôi đã cặm cụi suốt bốn tiếng đồng hồ để nặn một chiếc xe đạp thu nhỏ.

Sáng ngày Giáng sinh, chúng tôi thật sự hồi hộp chờ giây phút An-mi Rô-đơ mở gói quà nhỏ hình trái tim có chiếc xe đạp bằng đất sét với hai màu trắng và đỏ bên trong. Cuối cùng thì cũng đến lúc cô bé mở quà và đọc to mảnh giấy mà tôi đã viết.

– Có thật là con có thể dùng chiếc xe đạp mà bố đã nặn này để đổi lấy chiếc xe thật hả mẹ ?

– Đúng thế, con yêu ! – Tôi mỉm cười rạng rỡ.

Nước mắt lấp lánh trên khoé mắt An-mi Rô-đơ khi cô bé trả lời :

– Con sẽ không bao giờ đổi chiếc xe đạp mà bố đã làm cho con đâu. Con thích giữ chiếc xe này hơn là đổi lấy chiếc xe thật.

Lúc ấy, chúng tôi cảm thấy hạnh phúc đến nỗi có thể đi cùng trời cuối đất để mua cho con gái bất cứ chiếc xe đạp nào trên đời.

(Mi-xeo Lô-răn)

Câu hỏi

Câu 1. Cô bé An-mi Rô-dơ muốn được tặng quà gì nhân dịp lễ Giáng Sinh ?

Câu 2. Vì sao bố mẹ An-mi Rô-dơ lại tặng cô bé một chiếc xe đạp nặn bằng đất sét ?

Câu 3. Tại sao cô bé An-mi Rô-dơ lại thích giữ chiếc xe đạp nặn bằng đất sét hơn là đổi lấy một chiếc xe thật ?

Câu 4. Câu chuyện muốn nói với em điều gì ?

BÀI ĐỌC 4: 5 CÂY SỐ VÀ RẤT NHIỀU YÊU THƯƠNG

Khi tôi sắp học hết lớp 1 thì mẹ bị ốm một trận rất nặng phải vào bệnh viện. Tôi cứ lè nhèo đòi vào chơi với mẹ nhưng bố kiên quyết không cho. Tôi nhớ mẹ kinh khủng. Đã thế, tôi mặc kệ hết, bố không cho tôi vào thăm thì tôi tự đi!

Trưa, ăn cơm xong, tôi đội chiếc mũ vải, hăm hở bước ra khỏi nhà. Nhưng đường thì xa mà trời lại nắng ửng ửng nên nổi hạo hức ban đầu của tôi bẹp đi. Đi được nửa đường thì hai “que tằm” của con bé lớp 1 như tôi mới rã ra. Tôi ngò phịch xuống nhưng rồi lại bật dậy ngay. Kiểu gì thì hôm nay tôi cũng phải gặp mẹ bằng được. Đi được một đoạn thì... phụt! Cái dép đáng ghét bị đứt quai. Đá sỏi được thế cứ nhè bàn chân của tôi mà chọc, đau buốt. Vậy mà tôi vẫn đến được cái chợ gần bệnh viện. Tôi biết là mẹ thích ăn bánh khoai nên mua năm cái bánh nóng mang vào.

Đến gần cổng bệnh viện, tôi ngẩn ra: Bệnh viện rộng thế thì biết mẹ ở phòng nào? Vậy là tôi ôm gói bánh chạy lung tung tới từng phòng tìm mẹ, mặc cho mỡ thấm cả vào cái áo trắng mới tinh. Đến phòng thứ mười mấy thì tôi hoảng sợ thực sự, đứng khóc âm ỉ ở hành lang. Một bác sĩ mặc áo trắng đi qua dừng lại hỏi chuyện. Nghe tôi vừa nấc vừa nói tên và tả mẹ, bác ấy cười: “Đi theo bác, bác biết chỗ mẹ cháu đấy!”. Tôi chạy theo bác ấy đến khu nhà ở góc bệnh viện. Mẹ đang ngồi đọc sách, thấy tôi vào thì bật dậy...

Hôm ấy, tôi nhận được một cái cốc vào trán và... bốn cái bánh khoai. Mẹ ăn rất nhiệt tình dưới con mắt theo dõi chăm chú của tôi và cũng rất nhiệt tình nhờ tôi... ăn hộ chỗ còn lại. Tôi cũng nhớ là chưa bao giờ được mẹ ôm và thơm vào má nhiều như thế.

Tôi vui quá nên cũng chẳng sợ lắm khi bố chỉnh cho một trận vì sự liều lĩnh của mình. Mãi về sau, bố mẹ vẫn chưa hết ngạc nhiên tại sao một đứa trẻ sáu tuổi lại có thể tự đi một mình quãng đường dài không dưới 5 cây số như thế.

Tôi bây giờ vẫn là một đứa rất thích xê dịch. Hễ có cơ hội là sẵn sàng khoác ngay cái ba lô to vật vã lên lưng, đi. Nhưng chưa có chuyến đi nào nhớ lâu như lần đi thăm mẹ ốm hôm ấy. Đó là chuyến “du lịch bụi” đầu tiên của con bé sáu tuổi như tôi. Chuyến đi dài 5 cây số và rất nhiều yêu thương!

(Theo Đào Thị Hồng Hạnh)

Câu hỏi

Câu 1. Bạn nhỏ đã quyết định điều gì ?

Câu 2. Theo em vì sao hôm đó bạn nhỏ lại được mẹ ôm và thơm vào má nhiều như thế ?

Câu 3. Hãy nêu nhận xét của em về bạn nhỏ trong câu chuyện ?

BÀI ĐỌC 5: BÌNH NƯỚC VÀ CON CÁ VÀNG

I-ren Giô-li-ô Quy-ri sinh ra trong một gia đình khoa học. Mẹ bà là Ma-ri Quy-ri hai lần được Giải thưởng Nô-ben (1903, 1911). Bố của bà là Pi-e Quy-ri được Giải thưởng Nô-ben năm 1903 cùng vợ. Bản thân I-ren sau này cũng trở thành một nhà khoa học nổi tiếng của nước Pháp. Bà và chồng là Phê-đơ-rích Giô-li-ô Quy-ri cùng được giải thưởng Nô-ben năm 1935. Những thành tựu đó không phải ngẫu nhiên có được mà là kết quả của cả một quá trình rèn luyện từ nhỏ.

Hồi đi học, I-ren đã có tính độc lập rất cao. Một lần thầy giáo nêu cho lớp I-ren câu hỏi :

– Nếu tôi thả một con cá vàng vào vại nước đầy, nước sẽ như thế nào ?

– Nước sẽ trào ra ! – Lũ trẻ đồng thanh đáp.

– Bây giờ tôi đem số nước trào ra đó đổ vào một chiếc cốc, sẽ thấy lượng nước đó nhỏ hơn thể tích con cá vàng. Vì sao lại như vậy ?

– Lạ nhỉ ! Cũng có thể là cá vàng uống mất một ít nước ? Hoặc nước rót ra ngoài cốc chẳng ? – Lũ trẻ bàn tán rất hăng.

I-ren im lặng suy nghĩ. Ai cũng biết khi một vật bị chìm trong nước, nước sẽ dâng lên đúng bằng thể tích của vật đó. Thế mà hôm nay thầy lại nói như vậy. Thầy là một nhà khoa học, chả lẽ lại nói sai ?

Về nhà, I-ren tự mình làm thí nghiệm. Cô bắt một con cá vàng thả vào cốc nước rồi quan sát. Kết quả, thể tích nước trào ra và thể tích con cá hoàn toàn như nhau.

Ngày hôm sau, I-ren kể lại thí nghiệm của mình cho thầy nghe. Thầy giáo mỉm cười :

– Không phải nhà khoa học nói gì cũng đúng. Chỉ có sự thật mới đáng tin cậy. Ai chịu khó tìm tòi sự thật, người ấy sẽ thành công.

Nhờ chịu khó suy nghĩ, tìm tòi, sau này, I-ren đã trở thành một nhà khoa học nổi tiếng.

(Theo Vũ Bội Tuyền)

Câu hỏi

Câu 1. Vì sao bà I-ren đã đạt được giải Nô-ben ?

Câu 1. Cơ sở khoa học nào đã khiến I-ren băn khoăn về vấn đề mà thầy nêu cho cả lớp ?

Câu 1. Em rút ra được bài học gì qua bài đọc “*Bình nước và con cá vàng*” ?

BÀI ĐỌC 6: ĐƯỜNG ĐUA CỦA NIỀM TIN

Thủ đô Mê-xi-cô một buổi tối mùa đông năm 1968. Đồng hồ chỉ bảy giờ kém mười phút. Vận động viên Giôn Xti-phen Ác-va-ri, người Tan-da-ni-a tập tễnh kết thúc những mét cuối cùng của đường đua Thế vận hội Ô-lim-píc với một chân bị băng bó. Anh là người cuối cùng về đích trong cuộc thi Ma-ra-tông năm ấy.

Những người chiến thắng cuộc thi đã nhận huy chương và lễ trao giải cũng đã kết thúc. Vì thế sân vận động hầu như vắng ngắt khi Ác-va-ri, với vết thương ở chân đang rớm máu, cố gắng chạy vòng cuối cùng để về đích. Chỉ có Búc Grin-xpan, nhà làm phim tài liệu nổi tiếng là còn tại đó, đang ngạc nhiên nhìn anh từ xa chạy tới. Sau đó, không giấu được sự tò mò, Grin-xpan bước tới chỗ Ác-va-ri đang thở dốc và hỏi tại sao anh lại cố vất vả chạy về đích như thế khi cuộc đua đã kết thúc từ lâu và chẳng còn khán giả nào trên sân nữa.

Giôn Xti-phen Ác-va-ri trả lời bằng giọng nói hụt hơi: “Tôi rất hạnh phúc vì đã hoàn thành chặng đua với cố gắng hết mình. Tôi được đất nước gửi đi chín ngàn dặm đến đây không phải chỉ để bắt đầu cuộc đua – mà là để hoàn thành cuộc đua.”

(Theo Bích Thủy)

Câu hỏi

Câu 1. Vận động viên Giôn Xti-phen Ác-va-ri đã về đích trong tình huống đặc biệt như thế nào?

Câu 2. Tại sao anh phải hoàn thành cuộc đua?

Câu 3. Nội dung của câu chuyện trên là gì?

BÀI ĐỌC CỦA GIÁO VIÊN

BÀI ĐỌC 1: TRƯỜNG SA BIỂN CÓ HAI MÀU

Rời thêm lục địa Vũng Tàu với màu biển thoáng xanh, theo tàu thẳng tiến khơi xa ra quần đảo Trường Sa nước mình, bạn sẽ được mục kích vùng biển tổ quốc bao la hai màu. Chúng đan vào nhau như tấm thảm đại dương bát ngát, xanh lá cây trong vắt gương soi từng mảng san hô nhấp nhô không lồ và xanh dương sẫm màu là hai vạt dậm dưới đáy biển dạt dào tôm cá. Hoàng hôn nhuộm rắng cam đỏ rực biển chiều, lấp lánh hàng đàn cá chuồn búng mình ngoạn mục trên mặt sóng lô xô...

Đi với hai màu biển là hàng trăm đảo nổi đảo chìm của quần đảo Trường Sa trải dài trên vùng biển rộng gần 200.000km². Thiên nhiên đảo nổi thật bình yên với bạt ngàn rừng cây xanh chắn gió, ngan ngát muôn loài hoa dại và những chú chim én bay là là mặt đất rất dạn hơi người. “Trùm” cây xanh ở Trường Sa là họ hàng nhà phong ba bão táp có tán rộng;

lá to, dày; hoa trắng li ti ken dày quanh cuống lá. Cây phong ba mọc khắp nơi, làm “người hùng” trên bãi chắn sóng, toả bóng mát nơi thao trường, là dáng xanh duyên dáng trong doanh trại bộ đội, xoè tán chõ che cho trẻ con trên đảo chơi lò cò, bắn bi, đuổi bắt...

Đảo nổi Sơn Ca ngày đầu hè vàng ruộm ánh nắng bên giàn mướp trĩu trái có đàn bướm trắng chập chới bay, người lính trẻ đầu đầy vừa hát nghêu ngao vừa lau súng. Doanh trại kiên cố hoặc nguyên sơ trên đảo chìm đều có nhiều lính trẻ đang sống và làm việc. Những chàng trai trẻ mắt sáng môi tươi vào đời phơi phới một tình yêu.

Trường Sa xa ngái nhưng cũng thật gần trong những ai đã một lần đặt chân đến đảo nổi đảo chìm lô xô sóng bạc.

Ở nơi xa ấy, giữa tiếng gà gáy trưa bên triền cát tím màu hoa muống biển, có những người lính dải dầu nắng mưa căng mình giữ đảo. Ở nơi xa ấy, nơi bọn trẻ hồn nhiên rượt đuổi nhau quanh cột mốc chủ quyền biển đảo, là sự sống nghiêng mình kính cẩn trước một tình yêu bất biến. Ở nơi xa ấy, nơi chót vót những ngọn đèn biển chong mình thao thức, có dải mây trời vắt ngang để minh chứng rằng sông núi nước Nam...

(Nguyễn Thu Trân)

Câu 1: Hai màu nước biển ở Trường Sa là màu gì?

- Xanh dương, xanh lá cây.

Câu 2: Cây phong ba ở Trường Sa có tác dụng gì?

- Chắn gió, chắn sóng biển và cho bóng mát.

Câu 3: Hình ảnh ở Trường Sa gần gũi, quen thuộc với cuộc sống người dân ở đất liền là: - Giàn mướp trĩu trái có đàn bướm trắng chập chới bay.

Câu 4 : Ở đoạn cuối bài ,tác giả đã cố ý lặp từ ngữ “Ở nơi xa ấy” vào mỗi đầu câu với mục đích muốn nhấn mạnh những nội dung nào trong câu?

- Quần đảo Trường Sa thuộc chủ quyền của Việt Nam luôn được bảo vệ bởi những người lính kiên cường với lòng yêu nước mãnh liệt.

BÀI ĐỌC 2:

CHIẾC BI ĐÔNG CỦA ÔNG TÔI

Ông tôi có một cái bi đông đựng nước được dùng từ “ngày xưa ngày xưa”, tức là từ khi chưa có tôi. Đạo ấy ông đi bộ đội, hành quân dọc dãy núi Trường Sơn vào miền Nam đánh Mĩ. Ông bảo cái bi đông ấy đã từng theo ông như hình với bóng : lúc xông ra trận, khi ở trong hầm, lại cả lúc xem văn công bộ đội biểu diễn nữa...

Giờ thì cái bi đông ấy đã cũ lắm rồi. Nó to như quả dứa nhưng tròn dẹt, đựng được đến hơn một lít nước. Cái vỏ bằng nhôm cứng của nó được sơn màu xanh lá cây, nhiều chỗ đã móp mép, lộ ra màu bạc xỉn của nhôm. Cái nắp nhựa rất cứng có một sợi dây xích nhỏ buộc chặt vào cổ bi đông, ông bảo để nó khỏi rơi mất. Khi mời ai uống nước, cái nắp nhựa sẽ trở thành một cái cốc, rất tiện. Bao bọc bên ngoài “quả dứa dẹt” ấy là một cái giỏ đeo đan bằng những sợi dây dù, có quai dài đủ vắt qua vai. Những sợi dây cũng màu xanh lá cây, tuy đã sờn nhưng còn rất bền chắc. Những lúc ông treo cái bi đông trên tường, tôi cứ hình dung ra quả thị nằm trong cái túi lưới xinh xắn của chị Thắm. Chỉ khác là quả thị thì màu vàng...

Có lần tôi hỏi ông :

– Ông ơi, ông thích màu xanh lá cây lắm à ?

Ông tôi mỉm cười :

– Thích cháu ạ. Nhưng cái bi đông này phải sơn màu lá cây là để nó lẫn với màu quân phục, lẫn với lá rừng, che mắt thằng giặc !

Lại có lần được ông đeo đi chơi xa, lúc hai ông cháu trú nắng bên đường, tôi mân mê cái bi đồng và chợt phát hiện bên sườn nó có một lỗ thủng bằng hạt ngô đã được hàn rất khéo. Tôi chưa kịp hỏi thì ông đã giải thích :

– Cái bi đồng này đã cứu ông khỏi bị thương đấy. Trong một trận chiến đấu, một mảnh đạn văng vào người ông, may quá nó lại găm đúng vào cái bi đồng ông đeo bên người. Ông không việc gì, nhưng nó thì “bị thương”.

Ồ thế mà mãi bây giờ ông mới kể ! Nhưng cũng từ đây, tôi đã hiểu vì sao ông tôi lại nâng niu cái bi đồng cũ đến thế. Ông nghỉ hưu đã lâu, nhưng ông vẫn dùng nó để đựng nước uống mỗi khi ra đồng hoặc lúc có việc đi xa. Về nhà ông lại treo ngay ngắn ở đầu giường, như chị Thẩm vẫn thích thú treo quả thị hay trái ổi trước bàn học...

(Hồ Thị Mai Quang)

1. Bạn nhỏ đã tả chiếc bi đồng bằng những chi tiết nào ?

Nó to như quả dứa nhưng tròn dẹt; Vỏ bằng nhôm cứng sơn màu xanh lá cây; Cái nắp nhựa có một sợi dây xích nhỏ buộc vào cổ bi đồng.

2. Bạn nhỏ trong bài đã so sánh chiếc bi đồng của ông mình với vật gì ?

Quả dứa.

3. Vì sao ông bạn nhỏ lại nâng niu cái bi đồng cũ đến thế ?

Vì đó là vật kỉ niệm gắn bó thân thiết với những ngày chiến đấu của ông.

4. Câu chuyện muốn nói với em điều gì ?

Cần trân trọng những đồ vật gắn bó với những kỉ niệm thân thương của mình.

BÀI ĐỌC 3:

AN-MI RÔ-ĐƠ

Khi còn đến hai tháng trước lễ Giáng sinh, cô con gái An-mi Rô-đơ 9 tuổi của chúng tôi mới bảo rằng cô bé muốn có một chiếc xe đạp mới. Nhưng gần đến Giáng sinh, dường như cô bé quên hẳn ước muốn đó. Chúng tôi mua cho cô bé bộ búp bê Bảo mẫu – món đồ chơi đang rất thịnh hành, cùng với một căn nhà búp bê. Thế nhưng, trái với suy nghĩ của chúng tôi, trước Giáng sinh hai ngày, An-mi Rô-đơ vẫn bày tỏ rằng cô bé thích chiếc xe đạp hơn bất cứ thứ đồ chơi nào khác trên đời.

Lúc đó đã quá trễ, với hàng trăm thứ cần phải chuẩn bị cho bữa tiệc Giáng sinh và mua những món quà vào phút cuối, chúng tôi không còn thời gian để chọn mua một chiếc xe đạp đúng như mong muốn cho An-mi Rô-đơ. Thế là, vào 9 giờ tối đêm Giáng sinh, khi An-mi Rô-đơ và em trai Đi-lăn 6 tuổi đã nằm cuộn tròn yên ấm trong chăn, cả hai vợ chồng tôi vẫn còn thao thức vì ước muốn của con gái. Chúng tôi cảm thấy như có lỗi vì đã làm con mình thất vọng.

– Hay là anh sẽ nặn một chiếc xe đạp bằng đất sét và viết một mảnh giấy nói rằng : Con sẽ có thể đổi chiếc xe bằng đất sét này để lấy một chiếc xe đạp thật sự ? – Chồng tôi đề nghị.

Có thể đó là một cách hay vì xe đạp là một món hàng khá khó mua và cô bé cũng đã là một “người lớn” không còn mè nheo đòi quà. Thế là chồng tôi đã cặm cụi suốt bốn tiếng đồng hồ để nặn một chiếc xe đạp thu nhỏ.

Sáng ngày Giáng sinh, chúng tôi thật sự hồi hộp chờ giây phút An-mi Rô-đơ mở gói quà nhỏ hình trái tim có chiếc xe đạp bằng đất sét với hai màu trắng và đỏ bên trong. Cuối cùng thì cũng đến lúc cô bé mở quà và đọc to mảnh giấy mà tôi đã viết.

– Có thật là con có thể dùng chiếc xe đạp mà bố đã nặn này để đổi lấy chiếc xe thật hả mẹ ?

– Đúng thế, con yêu ! – Tôi mỉm cười rạng rỡ.

Nước mắt lấp lánh trên khoé mắt An-mi Rô-dơ khi cô bé trả lời :

– Con sẽ không bao giờ đổi chiếc xe đạp mà bố đã làm cho con đâu. Con thích giữ chiếc xe này hơn là đổi lấy chiếc xe thật.

Lúc ấy, chúng tôi cảm thấy hạnh phúc đến nỗi có thể đi cùng trời cuối đất để mua cho con gái bất cứ chiếc xe đạp nào trên đời.

(Mi-xeo Lô-răn)

1. Cô bé An-mi Rô-dơ muốn được tặng quà gì nhân dịp lễ Giáng Sinh ?

Một chiếc xe đạp mới.

2. Vì sao bố mẹ An-mi Rô-dơ lại tặng cô bé một chiếc xe đạp nặn bằng đất sét ?

Vì họ không còn thời gian để mua một chiếc xe đạp thật.

3. Tại sao cô bé An-mi Rô-dơ lại thích giữ chiếc xe đạp nặn bằng đất sét hơn là đổi lấy một chiếc xe thật ?

Vì chính tay bố em đã nặn chiếc xe ấy với tất cả tình yêu thương con gái.

4. Câu chuyện muốn nói với em điều gì ?

Món quà tặng quý giá nhất là món quà gửi gắm tràn đầy tình yêu thương của người tặng.

BÀI ĐỌC 4: 5 CÂY SỐ VÀ RẤT NHIỀU YÊU THƯƠNG

Khi tôi sắp học hết lớp 1 thì mẹ bị ốm một trận rất nặng phải vào bệnh viện. Tôi cứ lèo nhèo đòi vào chơi với mẹ nhưng bố kiên quyết không cho. Tôi nhớ mẹ kinh khủng. Đã thế, tôi mặc kệ hết, bố không cho tôi vào thăm thì tôi tự đi!

Trưa, ăn cơm xong, tôi đội chiếc mũ vải, hăm hở bước ra khỏi nhà. Nhưng đường thì xa mà trời lại nắng ửng ửng nên nổi háo hức ban đầu của tôi bẹp đi. Đi được nửa đường thì hai “que tằm” của con bé lớp 1 như tôi mới rã ra. Tôi ngồi phịch xuống nhưng rồi lại bật dậy ngay. Kiểu gì thì hôm nay tôi cũng phải gặp mẹ bằng được. Đi được một đoạn thì... phụt! Cái dép đáng ghét bị đứt quai. Đá sỏi được thế cứ nhè bàn chân của tôi mà chọc, đau buốt. Vậy mà tôi vẫn đến được cái chợ gần bệnh viện. Tôi biết là mẹ thích ăn bánh khoai nên mua năm cái bánh nóng mang vào.

Đến gần cổng bệnh viện, tôi ngẩn ra : Bệnh viện rộng thế thì biết mẹ ở phòng nào ? Vậy là tôi ôm gói bánh chạy lung tung tới từng phòng tìm mẹ, mặc cho mỡ thấm cả vào cái áo trắng mới tinh. Đến phòng thứ mười mấy thì tôi hoảng sợ thực sự, đứng khóc âm ỉ ở hành lang. Một bác sĩ mặc áo trắng đi qua dừng lại hỏi chuyện. Nghe tôi vừa nắc vừa nói tên và tả mẹ, bác ấy cười: “Đi theo bác, bác biết chỗ mẹ cháu đấy!”. Tôi chạy theo bác ấy đến khu nhà ở góc bệnh viện. Mẹ đang ngồi đọc sách, thấy tôi vào thì bật dậy...

Hôm ấy, tôi nhận được một cái cốc vào trán và... bốn cái bánh khoai. Mẹ ăn rất nhiệt tình dưới con mắt theo dõi chăm chú của tôi và cũng rất nhiệt tình nhờ tôi... ăn hộ chỗ còn lại. Tôi cũng nhớ là chưa bao giờ được mẹ ôm và thơm vào má nhiều như thế.

Tôi vui quá nên cũng chẳng sợ lắm khi bố chinh cho một trận vì sự liều lĩnh của mình. Mãi về sau, bố mẹ vẫn chưa hết ngạc nhiên tại sao một đứa trẻ sáu tuổi lại có thể tự đi một mình quãng đường dài không dưới 5 cây số như thế.

Tôi bây giờ vẫn là một đứa rất thích xê dịch. Hễ có cơ hội là sẵn sàng khoác ngay cái ba lô to vật vã lên lưng, đi. Nhưng chưa có chuyến đi nào nhớ lâu như lần đi thăm mẹ ốm

hôm ấy. Đó là chuyến “du lịch bụi” đầu tiên của con bé sáu tuổi như tôi. Chuyến đi dài 5 cây số và rất nhiều yêu thương !

(Theo Đào Thị Hồng Hạnh)

Câu hỏi:

1. Bạn nhỏ đã quyết định điều gì ?

(Tự tìm đến bệnh viện thăm mẹ.)

2. Theo em vì sao hôm đó bạn nhỏ lại được mẹ ôm và thơm vào má nhiều như thế ?

(Vì mẹ bạn yêu bạn và rất cảm động trước tình cảm của bạn.)

3. Hãy nêu nhận xét của em về bạn nhỏ trong câu chuyện ?

(Bạn là người con hiếu thảo, giàu tình cảm.)

BÀI ĐỌC 5:

BÌNH NƯỚC VÀ CON CÁ VÀNG

I-ren Giô-li-ô Quy-ri sinh ra trong một gia đình khoa học. Mẹ bà là Ma-ri Quy-ri hai lần được Giải thưởng Nô-ben (1903, 1911). Bố của bà là Pi-e Quy-ri được Giải thưởng Nô-ben năm 1903 cùng vợ. Bản thân I-ren sau này cũng trở thành một nhà khoa học nổi tiếng của nước Pháp. Bà và chồng là Phê-đơ-rích Giô-li-ô Quy-ri cùng được giải thưởng Nô-ben năm 1935. Những thành tựu đó không phải ngẫu nhiên có được mà là kết quả của cả một quá trình rèn luyện từ nhỏ.

Hồi đi học, I-ren đã có tính độc lập rất cao. Một lần thầy giáo nêu cho lớp I-ren câu hỏi :

– Nếu tôi thả một con cá vàng vào vại nước đầy, nước sẽ như thế nào ?

– Nước sẽ trào ra ! – Lũ trẻ đồng thanh đáp.

– Bây giờ tôi đem số nước trào ra đó đổ vào một chiếc cốc, sẽ thấy lượng nước đó nhỏ hơn thể tích con cá vàng. Vì sao lại như vậy ?

– Lạ nhỉ ! Cũng có thể là cá vàng uống mất một ít nước ? Hoặc nước rót ra ngoài cốc chẳng ? – Lũ trẻ bàn tán rất hăng.

I-ren im lặng suy nghĩ. Ai cũng biết khi một vật bị chìm trong nước, nước sẽ dâng lên đúng bằng thể tích của vật đó. Thế mà hôm nay thầy lại nói như vậy. Thầy là một nhà khoa học, chả lẽ lại nói sai ?

Về nhà, I-ren tự mình làm thí nghiệm. Cô bắt một con cá vàng thả vào cốc nước rồi quan sát. Kết quả, thể tích nước trào ra và thể tích con cá hoàn toàn như nhau.

Ngày hôm sau, I-ren kể lại thí nghiệm của mình cho thầy nghe. Thầy giáo mỉm cười :

– Không phải nhà khoa học nói gì cũng đúng. Chỉ có sự thật mới đáng tin cậy. Ai chịu khó tìm tòi sự thật, người ấy sẽ thành công.

Nhờ chịu khó suy nghĩ, tìm tòi, sau này, I-ren đã trở thành một nhà khoa học nổi tiếng.

Theo Vũ Bội Tuyền

Câu hỏi:

1. Vì sao bà I-ren đã đạt được giải Nô-ben ?

(Bà chịu khó suy nghĩ, tìm tòi trong học tập nghiên cứu.)

2. Cơ sở khoa học nào đã khiến I-ren băn khoăn về vấn đề mà thầy nêu cho cả lớp ?

(Một vật khi chìm trong nước, nước sẽ dâng lên đúng bằng thể tích của vật đó.)

3. Em rút ra được bài học gì qua bài đọc “*Bình nước và con cá vàng*” ?

(Trong học tập phải chịu khó tìm tòi, suy nghĩ, vận dụng các kiến thức đã học vào thực tế.)

BÀI ĐỌC 6:

ĐƯỜNG ĐUA CỦA NIỀM TIN

Thủ đô Mê-xi-cô một buổi tối mùa đông năm 1968. Đồng hồ chỉ bảy giờ kém mười phút. Vận động viên Giôn Xti-phen Ác-va-ri, người Tan-da-ni-a tập tễnh kết thúc những mét cuối cùng của đường đua Thế vận hội Ô-lim-píc với một chân bị băng bó. Anh là người cuối cùng về đích trong cuộc thi Ma-ra-tông năm ấy.

Những người chiến thắng cuộc thi đã nhận huy chương và lễ trao giải cũng đã kết thúc. Vì thế sân vận động hầu như vắng ngắt khi Ác-va-ri, với vết thương ở chân đang rớm máu, cố gắng chạy vòng cuối cùng để về đích. Chỉ có Búc Grin-xpan, nhà làm phim tài liệu nổi tiếng là còn tại đó, đang ngạc nhiên nhìn anh từ xa chạy tới. Sau đó, không giấu được sự tò mò, Grin-xpan bước tới chỗ Ác-va-ri đang thở dốc và hỏi tại sao anh lại cố vất vả chạy về đích như thế khi cuộc đua đã kết thúc từ lâu và chẳng còn khán giả nào trên sân nữa.

Giôn Xti-phen Ác-va-ri trả lời bằng giọng nói hụt hơi: “Tôi rất hạnh phúc vì đã hoàn thành chặng đua với cố gắng hết mình. Tôi được đất nước gửi đi chín ngàn dặm đến đây không phải chỉ để bắt đầu cuộc đua – mà là để hoàn thành cuộc đua.”

Theo Bích Thủy

Câu 1. Vận động viên Giôn Xti-phen Ác-va-ri đã về đích trong tình huống đặc biệt như thế nào?

(Anh bị đau chân)

Câu 2. Tại sao anh phải hoàn thành cuộc đua?

(Vì anh muốn làm tròn trách nhiệm của một vận động viên với đất nước mình.)

Câu 3. Nội dung của câu chuyện trên là gì?

(Câu chuyện khuyên chúng ta hãy nỗ lực hết sức và có trách nhiệm hoàn thành trọn vẹn công việc của mình)
